

TRAKŲ ISTORIJOS MUZIEJAUS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trakų istorijos muziejus (toliau – Muziejus) yra respublikinis muziejus, valstybės biudžetinė įstaiga, kaupianti, sauganti, tirianti, konservuojanti, restauruojanti ir populiarinanti istorijos, technikos ir meno muziejines vertybes, atspindinčias Trakų ir Medininkų pilių, Trakų miesto, žemės ir apylinkių istoriją nuo seniausių laikų. Muziejus priskiriamas istorijos muziejų rūšiai. Muziejaus pavadinimo santrumpa – TIM. Muziejaus buveinė: Kęstučio g. 4, LT-21001 Trakai.

2. Muziejaus savininkas yra valstybė. Savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Ministerija). Ministerija sprendžia Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Muziejaus nuostatuose (toliau – Nuostatai) jos kompetencijai priskirtus klausimus.

3. Muziejus įsteigtas 1948 m. liepos 28 d. TSRS Ministrų Tarybos nutarimu Nr. 10219.

4. Nuostatus tvirtina ir juos keičia Lietuvos Respublikos kultūros ministras (toliau – Kultūros ministras). Pakeisti Nuostatai įsigalioja nuo jų įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos.

5. Muziejus yra įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotas viešasis juridinis asmuo, turintis antspaudą su savo pavadinimu, sąskaitas banke.

6. Vieši pranešimai skelbiami Muziejaus interneto svetainėje www.trakaimuziejus.lt, kurioje nurodomas įstaigos pavadinimas, teisinė forma, buveinė, kodas bei registras, kuriame kaupiami bei saugomi duomenys apie Muziejų.

7. Muziejaus veikla grindžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos teisės aktais, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (Žin., 2000, Nr. 74-2262), Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu (Žin., 1995, Nr.104-2322; 2010, Nr. 15-699), Lietuvos Respublikos muziejų įstatymu (Žin., 1995, Nr. 53-1292; 2003, Nr.59-2638), kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Kultūros ministro įsakymais, šiais Nuostatais ir kitais teisės aktais.

8. Muziejus savo veikloje atsižvelgia į Tarptautinės muziejų tarybos (ICOM) dokumentus (Statutą, Etikos kodeksą) bei rekomendacijas.

II. MUZIEJAUS VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

9. Muziejaus veiklos pagrindiniai tikslai:

9.1. derinti istorijos, technikos ir meno muziejinių vertybių kaupimą, saugojimą ir tyrinėjimą su informacijos visuomenei teikimu bei jos švietimu;

9.2. susieti istorijos, technikos ir meno paveldo apsaugą su gyventojų kultūros bei švietimo poreikiais ir kultūros paslaugų teikimu;

9.3. plėtoti informacinę visuomenę.

10. Įgyvendindamas šiuos tikslus, Muziejus vykdo šias funkcijas:

10.1. išgyja, tiria ir sistemina muziejinę bei istorinę vertę turinčius eksponatus, formuoja muziejaus rinkinius, atspindinčius Trakų ir Medininkų pilių, Trakų miesto bei žemės istoriją nuo seniausių laikų, Lietuvos valstybingumo formavimąsi;

10.2. užtikrina sukauptų muziejinių vertybių apskaitą, tinkamas saugojimo sąlygas ir apsaugą, jų konservavimą ir restauravimą;

10.3. sudaro sąlygas muziejuje saugomų muziejinių vertybių viešinimui: rengia nuolatinės ir laikinos ekspozicijas, parodas bei kitus kultūros ir švietimo renginius Muziejuje, Lietuvoje ir užsienyje, publikuoja tyrimų rezultatus;

10.4. kaupia informaciją apie muziejines vertybes, atspindinčias Trakų ir Medininkų pilių, Trakų miesto bei žemės istoriją nuo seniausių laikų, esančias kituose Lietuvos miestuose, įstaigose bei privačiuose rinkiniuose;

10.5. kartu su švietimo įstaigomis rengia ir vykdo muziejines moksleivių lavinimo programas;

10.6. atlieka savo rūšies muziejuose esančių rinkinių apskaitos, apsaugos ir tyrimo metodinio centro funkcijas;

10.7. dalyvauja Ministerijos atstovams kontroliuojant savo rūšies muziejų veiklą ir jų rinkinių apskaitą ir apsaugą;

10.8. prisideda prie savo rūšies muziejų darbuotojų tobulinimosi programų rengimo;

10.9. rengia, leidžia ir platina su Muziejaus veikla susijusius spaudinius;

10.10. rengia su Muziejaus veikla susijusią informaciją elektroninėse laikmenose;

10.11. virtualiomis ekspozicijomis, parodomis pristato Muziejų interneto svetainėse;

10.12. rengia muziejų fondų kompiuterizuotos apskaitos programas;

10.13. vykdo muziejinių vertybių skaitmeninimą, bendradarbiauja skaitmeninimo projektuose Lietuvoje ir užsienyje;

10.14. pagal juridinių ir fizinių asmenų prašymus, Muziejaus pasirašytas sutartis teikia muziejinių vertybių skaitmenintus vaizdus;

10.15. formuoja Muziejaus bibliotekos fondus;

10.16. atlieka kitas teisės aktuose numatytas funkcijas.

III. MUZIEJAUS FONDO RINKINIAI

11. Muziejaus fondo rinkiniai, atsižvelgiant į muziejinių vertybių išliekamąją vertę, skirstomi į:

11.1. pagrindinį fondą;

11.2. pagalbinį fondą.

12. Iš pagrindinio fondo neprofilinių, dubletinių ir pagalbinio fondo vertybių teisės aktų nustatyta tvarka Muziejuje gali būti sudarytas mainų fondas.

13. Muziejaus rinkiniai kaupiami šiomis pagrindinėmis kryptimis: archeologija, istorija, etnografija, dailė, fotografija, karaimika, numizmatika.

14. Pagrindinio fondo rinkinių šifrai:

14.1. archeologija – A;

14.2. atspaudai ir atvirukai – AT;

14.3. auksas – Au;

14.4. dailė – D;

14.5. etnografija – E;

14.6. fotonuotraukos ir foto negatyvai – F;

14.7. istoriniai daiktai – I;

14.8. karaimika – K;

14.9. medaliai – Md;

14.10. banknotai – NB;

14.11. numizmatika (lobiai) – NL;

14.12. numizmatika (monetos) – NM;

14.13. raštija – R;

14.14. sidabras – S;

14.15. sidabro sudėtinės dalys – SK;

14.16. sidabrinės monetos – SM;

14.17. eksponatai priimti ilgalaikiam saugojimui – Dp.

15. Pagalbinio fondo archeologijos rinkinio šifras – AP, kitų šio fondo rinkinių šifras – PF.

16. Muziejinės vertybės konservuojamos ir restauruojamos Lietuvos muziejuose, kurių steigimo dokumentuose numatyta restauravimo funkcija, šia veikla užsiimančiose įmonėse Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros vertybių restauratorių atestavimo komisijos atestuotų restauratorių.

IV. MUZIEJAUS EKSPOZICIJOS

17. Muziejus sukauptus rinkinius eksponuoja šiose ekspozicijose:

17.1. Trakų salos pilies centriniuose rūmuose ir vakariniuose kazematuose:

17.1.1. Lietuvos istorija nuo seniausių laikų iki XX a. vidurio;

17.1.2. XIX–XX a. taikomoji dailė: baldų, pypkių, spaudų, laikrodžių, porceliano, stiklo, kaulo dirbinių, medžioklės trofėjų kolekcijos;

17.2. Serajos Šapšalo karaimų tautos muziejus, karaimų etnografija;

17.3. sakralinio meno ekspozicija;

17.4. Medininkų pilies istorija.

V. MUZIEJAUS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

18. Muziejaus veikla organizuojama vadovaujantis strateginiu ir metiniu veiklos planais, kurie rengiami vadovaujantis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr.827 (Žin., 2002, Nr. 57-2312; 2010, Nr. 102-5279).

19. Muziejui vadovauja direktorius, kurį Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka į pareigas skiria ir atleidžia Kultūros ministras. Direktorius yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Kultūros ministrui.

20. Muziejaus direktorius:

20.1. organizuoja visą Muziejaus veiklą ir atsako už ją;

20.2. užtikrina, kad būtų laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų ir šių Nuostatų;

20.3. užtikrina, kad Muziejaus finansiniai įsipareigojimai neviršytų jo finansinių galimybių;

20.4. užtikrina racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą, veiksmingą Muziejaus vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą;

20.4. tvirtina Muziejaus:

20.4.1. organizacinę struktūrą;

20.4.2. struktūrinių padalinių nuostatus;

20.4.3. darbuotojų pareigybių sąrašą, neviršijant nustatyto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus;

20.4.4. darbuotojų pareigybių aprašymus ir Muziejaus darbo tvarkos taisykles;

20.4.5. ekspozicijų ir parodų teminę struktūrą, parengtus publikuoti leidinius, veiklos projektus, ekspedicijų maršrutus;

20.4.6. kitus vidaus norminius aktus;

20.5. leidžia įsakymus;

20.6. teisės aktų nustatyta tvarka priima į darbą ir atleidžia Muziejaus darbuotojus, skatina juos ir skiria jiems drausmines nuobaudas, išskyrus vyriausiąjį fondų saugotoją, kurį Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka skiria ir atleidžia Kultūros ministras;

20.7. sudaro sutartis, išduoda įgaliojimus;

20.8. teisės aktų nustatyta tvarka atstovauja Muziejui teisme arba kitose valstybės ar savivaldybių institucijose, įstaigose;

20.9. sudaro komisijas, darbo grupes Muziejaus veiklos problemoms spręsti.

21. Muziejaus valdyme patarimojo balso teise dalyvauja 7 narių Muziejaus taryba. Jos nuostatus, sudėtį tvirtina direktorius, kuris yra Muziejaus tarybos pirmininkas. Į Muziejaus tarybos sudėtį įeina Ministerijos atstovas. Į Muziejaus tarybos posėdžius kaip konsultantai bei ekspertai gali būti kviečiami specialistai iš kitų institucijų, įmonių ar organizacijų.

22. Muziejaus taryba svarsto:

22.1. metines ir perspektyvines Muziejaus veiklos programas ir jų įgyvendinimo rezultatus;

- 22.2. ekspozicijų ir parodų planus, parengtus publikuoti leidinius;
- 22.3. Muziejaus organizacinę struktūrą, darbuotojų pareigybių sąrašą;
- 22.4. Nuostatų, Muziejaus darbo tvarkos taisyklių ir kitų vidaus norminių aktų projektus;
- 22.5. kandidatus į Muziejaus struktūrinių padalinių vadovų pareigas;
- 22.6. Muziejaus pajamų ir išlaidų sąmatą ir ūkinės-finansinės veiklos ataskaitas;
- 22.7. Muziejaus teikiamų mokamų paslaugų įkainius.
- 23. Muziejaus taryba sprendimus priima paprasta balsų dauguma, jos posėdžiai protokoluojami;
- 23. Muziejaus tarybos sprendimai įgyvendinami direktoriaus įsakymais.
- 24. Muziejuje veikia Rinkinių komplektavimo komisija, kurios pirmininkas yra vyriausiasis fondų saugotojas. Rinkinių komplektavimo komisijos veiklą reglamentuoja Muziejuose esančių rinkinių apsaugos, apskaitos ir saugojimo instrukcija (toliau – Instrukcija), patvirtinta Kultūros ministro.

VI. MUZIEJAUS TURTAS IR LĖŠOS

- 25. Muziejus finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pagal asignavimų valdytojo patvirtintas sąmatas, laikantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos finansavimo taisyklių ir išdo procedūrų. Muziejui finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.
- 26. Valstybės Muziejui perduotas ir Muziejaus įgytas turtas nuosavybės teise priklauso valstybei, o Muziejus šį turtą valdo, naudoja ir disponuoja juo teisės aktų nustatyta tvarka.
- 27. Muziejaus turtą sudaro:
  - 27.1. ilgalaikis turtas:
    - 27.1.1. materialusis (pastatai, patalpos ir kitas turtas);
    - 27.1.2. muziejinės vertybės, kurių apskaitą, saugojimą, restauravimo ir naudojimo tvarką bei saugojimo sąlygas reglamentuoja Instrukcija ir kiti teisės aktai;
    - 27.1.3. nematerialusis turtas;
    - 27.1.4. trumpalaikis turtas (atsargos, finansiniai ištekliai ir kitas su Muziejaus veikla susijęs turtas).
- 28. Muziejaus lėšas sudaro:
  - 28.1. valstybės biudžeto lėšos;
  - 28.2. lėšos, skirtos tikslinėms programoms vykdyti;
  - 28.3. lėšos, gautos už mokamas paslaugas ir nuomą;
  - 28.4. fizinių ir juridinių asmenų parama;
  - 28.5. kitos teisėtai įgytos lėšos.
- 29. Muziejus šį turtą valdo patikėjimo teise, naudojasi juo neatlygintinai, jį tausoja ir saugo.
- 30. Pagal savo prievolės Muziejus atsako tik savo lėšomis. Jeigu Muziejaus prievolėms padengti lėšų nepakanka, prievolės padengiamos Muziejaus savininko lėšomis neviršijant Muziejaus teisės aktų nustatyta tvarka naudojamo, valdomo ir disponuojamo turto vertės.

VII. MUZIEJAUS TEISĖS IR PAREIGOS

- 31. Muziejus turi teisę:
  - 31.1. Ministerijos leidimu steigti filialus, atitinkančius muziejaus profilį bei veiklą;
  - 31.2. teikti mokamas paslaugas, kurių sąrašą tvirtina Ministerija, bei nustatyti jų įkainius;
  - 31.3. teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis valdyti, naudoti, saugoti valstybės jam patikėjimo teise perduotą turtą bei juo disponuoti;
  - 31.4. tvarkyti savo ūkinės-finansinės veiklos apskaitą ir teikti Ministerijai bei kitoms įstatymuose nustatytoms institucijoms apie ją reikiamą informaciją;
  - 31.5. teisės aktų nustatyta tvarka sudaryti sutartis ir prisiimti įsipareigojimus, susijusius su Muziejaus turto naudojimu;
  - 31.6. atsiskaityti už pateiktas prekes, suteiktas paslaugas ir atliktus darbus bet kuria sutarta forma, neprieštaraujant Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams;
  - 31.7. gauti paramą;

- 31.2. inicijuoti Nuostatų pakeitimus ir papildymus.
- 32. Muziejus privalo:
  - 32.1. naudoti iš valstybės biudžeto gaunamas lėšas tik Nuostatuose numatytiems tikslams įgyvendinti ir tik pagal asignavimų valdytojo patvirtintas išlaidų sąmatas;
  - 32.2. užtikrinti Muziejaus darbuotojams saugias darbo sąlygas;
  - 32.3. teikti Ministerijai ir kitoms teisės aktuose numatytoms institucijoms savo veiklos ir finansines ataskaitas;
  - 32.4. garantuoti įstaigos finansinių, statistinių ir rašytinių ataskaitų teisingumą;
  - 32.5. teisės aktų nustatyta tvarka teikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui duomenis apie šio registro objektus.
- 36. Muziejus gali turėti kitas įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytas teises ir pareigas.

VIII. DARBO SANTYKIAI IR DARBO APMOKĖJIMAS

37. Muziejaus darbuotojų darbo santykius ir darbo apmokėjimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, Lietuvos Respublikos muziejų įstatymas, šie Nuostatai, Muziejaus darbo tvarkos taisyklės bei kiti teisės aktai.

38. Įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka sudaromos visiškos materialinės atsakomybės sutartys su Muziejaus rinkinių saugotojais bei kitais materialiai atsakingais darbuotojais.

IX. MUZIEJAUS VIDAUS ADMINISTRAVIMO KONTROLĖ

39. Muziejaus buhalterinė apskaita organizuojama ir finansinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai sudaromi ir teikiami Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

40. Muziejaus valstybinį auditą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

41. Muziejaus vidaus auditą atlieka Ministerijos Vidaus audito skyrius.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Muziejus įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali turėti emblemą ir kitą atributiką.

43. Muziejus gali baigti savo veiklą arba būti pertvarkytas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.